

Revisorernas redogörelse 2023

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning har vi granskat all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelsers verksamhetsområden och då provat om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfreds-ställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande
- den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

För fullgörandet av uppdraget och som underlag till planerad revisionsinriktning har en väsentlighets- och riskbedömning gjorts. Revisorerna har också under året haft möten med företrädare för kommunstyrelsen samt för nämnder och förvaltningar.

Under revisionsåret 2023 har genomförts en fördjupad granskning, grundläggande granskning samt granskning av delårsrapport och årsredovisning. Nedan följer en sammanfattning av resultatet av dessa granskningar. Det skall dock noteras att resultatet som redovisas för respektive granskning är det som redovisades vid den tidpunkt som avrapporteringen gjordes vilket gör att det kan ha skett förändringar efter detta tillfälle.

Granskning av delårsrapport 2023-08-31

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2023-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

I vår granskning har vi särskilt iakttagit att sex av sju av mål redovisas som delvis uppnåtts, ett som uppnått och ett som ej uppnått.

Inom ett av målen Mål 9 redovisas de finansiella målen. Den samlade bedömningen av Mål 9 är att målet är delvis uppnått, ”Eftersom indikatorn Verksamheten är ändamålsenlig är delvis uppfyllt väger tyngst för kommunen medborgaren och dem vi är till för.” Vidare står att ”Ur ett finansiellt perspektiv har kommunen i delåret och i prognos för året en god ekonomisk hushållning under 2023.”

I delårsrapporten är det ej tydligt redovisat vilka indikatorer som är mätta och vilka indikatorer som det gjorts en prognos på. Vidare redovisas inte tydligt om uppföljningen av målen är resultatet vid delåret eller om det är prognoser på utfall vid helåret. Vi menar också att en tydligare redogörelse bör göras av de finansiella målen och bedömning av måluppfyllelse för respektive finansiellt mål.

ARBOGA KOMMUN

Vidare har vi kunnat konstatera att det krävs att ta del av Politiskt program 2023–2026, Strategisk och ekonomisk plan 2023-2025, samt separat beslut om indikatorer för att få en sammanhållen bild av målstyrningen vilket gör det svårt att få en överblick.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- arbeta mer med den nya styrmodellen så att dokumenten har en röd tråd genom alla beslut och allt finns i ett dokument som fullmäktige beslutar om.
- återrapportera tydligare om det är prognos för helåret eller utfall för delåret som redovisas för indikatorerna samt för målen i delårsrapporten.
- tydligt redogöra för de finansiella målen som fullmäktige beslutat om samt bedömning av om målen är uppfyllda.

Revisorerna samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de finansiella mål och delvis förenligt med verksamhetsmål som fullmäktige beslutat om.

Granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Arboga kommuns revisorer har genomfört en fördjupad granskning avseende kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet ändamålsenlig och tillräcklig.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämndernas och bolagens verksamhet delvis är ändamålsenlig och tillräcklig.

Revisionen har vid två tidigare tillfällen granskat kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Vid båda dessa rekommenderades kommunstyrelsen att ta fram ett dokument där innebörden och omfattningen av uppsiktsplikten konkretiserades. Vi har tagit del av en riktlinje som tydliggör uttolkningen av uppsiktsplikten. Tillsammans med övriga styrande dokument anser vi att former för uppsiktsplikten formaliserats och reglerats.

Genom intervjuer och dokumentgranskning konstaterar vi att kommunstyrelsen utövat sin uppsiktsplikt i allt väsentligt i enlighet med vad som anges av styrande dokument, och att det finns en tydlig och i allt väsentligt ändamålsenlig struktur och uttolkning av uppsiktsplikten. Vi bedömer dock att det finns behov av att stärka kommunstyrelsens uppsikt avseende nämndernas och bolagens internkontroll, samt utveckla den verksamhetsmässiga uppföljningen. Vi uppfattar att kommunen vill stärka koncernstyrningen, till vilket struktur för uppföljning och uppsikt behöver anpassas.

ARBOGA KOMMUN

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Formalisera rutinen för återrapportering av ej verkställda uppdrag
- Utveckla kommunstyrelsens uppföljning och uppsikt över verksamhetsmässig måluppfyllelse och kvalitet, det vill säga uppnådda effekter och nytta
- Dokumentera uppsiktsaktiviteter och säkerställa att dessa delges samtliga ledamöter i kommunstyrelsen
- Tillse att utbildning sker i uppsiktsplikt för kommunstyrelsens ledamöter
- Tillse att redovisade åtgärdsplaner är ändamålsenliga
- Formalisera mer frekvent uppföljning av nämndernas och bolagens internkontroll
- Säkerställa att uppföljning av intern kontroll genomförs i enlighet med planlagd uppföljning
- Formalisera rutinen för en årlig samlad redogörelse av kommunstyrelsens utövande av uppsiktsplikten

Vi vill särskilt understryka att hela kommunstyrelsen är ansvarig för uppsiktsplikten.

Grundläggande granskning 2023

Kommunallagen (KL 9 kap 9§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

I ”God revisionsred i kommunal verksamhet 2022” står att ”Grundläggande granskning genomförs av samtliga styrelser, nämnder och aktiebolag varje år”.

Den grundläggande granskningen omfattar en översiktlig granskning av måluppfyllelse, styrning och intern kontroll. Granskningen baseras generellt sett på revisorernas riskanalys och omfattar samtliga nämnder och styrelser, och ger även underlag till uppdatering av riskanalysen under året. Enligt *God revisionsred* ska den grundläggande granskningen utgöra ett så pass omfattande underlag att den ger grund till bedömningar som revisorerna avlämnar i sin årliga revisionsberättelse.

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning uppföljning och kontroll av verksamheten.

I årets grundläggande granskning har frågor gått ut till kommunstyrelsen och nämnderna med begäran om skriftligt svar. Revisorerna har vid träff med presidiet för styrelse och nämnder ställt kompletterande frågor samt samlat in underlag som styrker svaren.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att styrelsen och nämnderna i allt väsentligt har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Bedömningen baseras på att styrelsen och nämnderna har arbetat utifrån fullmäktiges antagna mål och att de har genomfört uppföljning av satta mål, ekonomiska resultat och internkontroll samt att de har beslutat om åtgärder i fall av avvikelser.

ARBOGA KOMMUN

Vi konstaterar dock att det finns utvecklingsbehov avseende styrelsens och nämndernas målstyrning och interna kontroll.

Vid granskning av nämndernas mål har vi noterat att alla målen inte är mätbara samt att det saknas angivna målvärden. Vi har även noterat att nämndernas bedömning av måluppfyllelsen vid delåret har genomförts på olika sätt.

Avseende den interna kontrollen inom barn- och utbildningsnämnden har vi noterat att det framgår olika uppgifter vid rapportering av utförda kontroller i förhållande till beslutad internkontrollplan.

Vi konstaterar även att kommunstyrelsen och socialnämnden inte har rapporterat om uppföljning av samtliga kontrollområden.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden och fritids- och kulturnämnden att:

- Formulera mätbara mål och ange målvärden

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen och socialnämnden att:

- Säkerställa att de kontrollområden som ingår i antagen internkontrollplan följs upp

Grundläggande granskning 2023 Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd

Revisorerna i Arboga kommun har genomfört en grundläggande granskning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om nämnden har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning uppföljning och kontroll av verksamheten. I granskningen bedöms om nämnden har en tillfredställande styrning av ekonomi och verksamhet (målstyrning) samt intern kontroll.

Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd är en gemensam nämnd i vilken Arboga kommun, Hallstahammars kommun, Kungsörs kommun, Köpings kommun och Surahammars kommun ingår. Köpings kommun är värdkommun för nämnden.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att nämnden har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Bedömningen baseras på de iakttagelser som gjorts i denna granskning.

Vi konstaterar att nämnden har arbetat utifrån de kommunövergripande målen i Köpings kommun samt följt upp måluppfyllelsens utveckling under året. Däremot noterar vi att det i flera fall är otydligt vad indikatorerna avser att mäta samt att uppföljningen enbart sker av de enskilda indikatorerna. En samlad bedömning av nämndens måluppfyllelse framgår inte. Nämnden har säkerställt att verksamheten bedrivs inom fullmäktiges ekonomiska ramar och vi konstaterar att nämnden har en fungerande intern kontroll.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd att:

- Redogöra för en samlad bedömningen av måluppfyllelsen i samband med uppföljningen

ARBOGA KOMMUN

Granskning av bokslut och årsredovisning 2023

Kommunrevisorerna har genomfört granskning av bokslut och årsredovisning 2023.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsd i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Vi vill framföra att vid kontakterna med kommunens ekonomikontor får vi som revisorer en bra och tydlig redovisning och att det förefaller som att det är en god ordning på kommunens redovisning.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Utifrån vår genomförda granskning av årsbokslutet har vi noterat att kommunen gör avsteg från lag och god sed avseende RKR R5 Leasing - kommunens hyresavtal för verksamhetsfastigheter redovisas som operationella och upplysning lämnas i not. En översyn har påbörjats. Avvikelsen från rekommendationen har stor påverkan på balansomslutningen samt även en viss påverkan mellan utfall verksamhetens kostnader samt avskrivningar.

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

- RKR R3 Immateriella tillgångar, rättigheter utan begränsad nyttjandeperiod som t.ex. ledningsrätter har inte tagits upp som immateriell tillgång. Avvikelsen har ingen stor påverkan för rättvisande redovisning.
- Kommunen avviker från RKR R9 Avsättningar då deponin inte är nuvärdesberäknad. En utredning pågår kring deponi och väntades vara klar under året men är försenad och ska bli klar under år 2024.

Vi bedömer att, med reservation för den omständighet som beskrivs i föregående stycken, årsredovisningens resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats, med undantag av ovan punkter, i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året medan balansräkningen inte har upprättats i enlighet med LKBR.

Vi bedömer att resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2023. Vi anser dock att det i årsredovisningen bör redovisas på ett tydligare sätt vilka som är de finansiella målen som fullmäktige fastslagit i budgeten samt måluppfyllelsen av dessa mål.

Vi bedömer att resultatet är delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

ARBOGA KOMMUN

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- säkerställa att räkenskaperna följer lag och god redovisningssed.
- säkerställa att det finns tydliga rutiner gällande redovisningen av bidrag och periodiseringar.
- se över rutinerna för att söka bidrag som kommunen är berättigad till.
- i årsredovisningen redovisa på ett tydligare sätt vilka som är de finansiella målen som fullmäktige fastslagit i budgeten samt måluppfyllelsen av dessa mål.